

+Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет
Кафедра політичних наук

УДК 32
ББК 66
А 43

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ. Матеріали ІІІ міжвузівської науково-практичної конференції молодих політологів. 11 листопада 2011 р. – Рівне: РДГУ, 2012. – 167 с.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ

**МАТЕРІАЛИ
ІІІ МІЖВУЗІВСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ПОЛІТОЛОГІВ**

11 листопада 2011 р.

Ухвалено до друку рішенням кафедри політичних наук РДГУ.
Протокол № 10 від 30 листопада 2011 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2011

Рівне–2012

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ		
<i>Кобута Степан</i>	Загрози державній незалежності України: фобії українських патріотів	7
<i>Наумов Андрій</i>	Технології легітимізаційної політики правлячого режиму в сучасній Україні	9
<i>Івчик Наталія</i>	Відображення моделей етнополітичної поведінки в графіті (на прикладі м. Рівне)	10
<i>Сакрієр Оксана</i>	Проблеми конструювання політичного бренду в Україні	12
<i>Максимець Богдан</i>	Електоральна діяльність українських національно-демократичних партій у ході президентських виборів 2004 р.	14
<i>Мельник Віра</i>	Пропаганда ідеї державотворення на сторінках західноукраїнської преси на прикладі Рівненської та Волинської областей	15
<i>Найдич Марина</i>	Інституціоналізація молодіжної політики України	18
<i>Андрощук Ігор</i>	Взаємодія Президента та Верховної Ради України: теорія і практика	19
<i>Білецький Юрій</i>	„Середній клас" в Україні: проблема детермінації	20
<i>Мазур Ярослав</i>	Імідж сучасної України: стан і проблеми формування	22
<i>Легновська Лілія</i>	Адаптація виборчої системи України до європейських стандартів	23
<i>Сирота Дмитро</i>	Жіноче політичне лідерство в Україні	24
<i>Белова Анастасія</i>	Еволюція виборчих технологій в Україні	26
<i>Овдійчук Ірина</i>	Фактори формування електоральної поведінки в Україні	28
<i>Луцук Марія</i>	Вплив ідей Д. Донцова і М. Міхновського на програми сучасних вітчизняних політичних партій	30
<i>Міщук Віктор</i>	Народний рух України: проблеми становлення	31
<i>Градовий Павло</i>	Проблема колабораціонізму в СРСР у роки Великої Вітчизняної війни	33
<i>Брень Тетяна</i>	Регіональні ЗМІ як складова політичних виборчих технологій (на прикладі Рівненської області)	34
<i>Ричко Вікторія</i>	Українські ЗМІ як суб'єкт формування громадської думки	36
<i>Лапчик Поліна</i>	Політична культура сучасної української молоді	37
<i>Корольчук Оксана</i>	Псевдоменеджмент в політиці: теорія і практика в Україні	39
<i>Міщук Ольга</i>	Політична культура української молоді в контексті демократизації після „Помаранчевої" революції	41

**СЕКЦІЯ 2.
СВІТОВИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС:
МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ І ВНУТРІШНЯ
ПОЛІТИКА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

<i>Патлашинська Ірина</i>	Поняття легітимності миротворчої операції	43
<i>Генега Ірина</i>	Співпраця Російської Федерації з міжнародними організаціями (1990-ті роки): проблеми та перспективи	45
<i>Бойківський Любомир</i>	Особливості реалізації масштабних енергетичних проєктів в контексті діалогу Росія – ЄС	47
<i>Гайдукевич Анастасія</i>	Міждержавні відносини в трикутнику Росія–Польща–Україна: проблемне поле досліджень	48
<i>Руда Леся</i>	"Цивілізація" та "культура": історична спорідненість понять	50
<i>Притуляк Світлана</i>	Програмові засади діяльності Соціалістичного інтернаціоналу для подолання глобальних проблем в екології	51
<i>Венгрюк Лідія</i>	Явище етнізації політики як феномен політичного процесу	53
<i>Троян Віктор</i>	Європейська ідентичність у контексті сучасних пан'європейських ідей	55
<i>Романчук Тетяна</i>	Культура інтераціоналізму в поліетнічній державі: груповий та індивідуальний рівні	57
<i>Криворучко Наталія</i>	Координація співпраці України з ЄС: виклики і перспективи	58
<i>Федорак Світлана</i>	Етнонаціональні конфлікти як чинник дестабілізації системи міжнародної безпеки	60
<i>Петрович Інна</i>	Участь Польщі в миротворчих операціях Європейського Союзу	62
<i>Довганюк Мар'яна</i>	Теоретико-методологічні засади аналізу сучасного авторитаризму (на прикладі Білорусії та Казахстану)	63
<i>Малиновська Наталія</i>	Виборчі права мусульман у західноєвропейських державах	65
<i>Бараболя Тарас</i>	Харизматичний політичний імідж Муамара Каддафі	67
<i>Курилюк Галина</i>	Регіональна політика ЄС: інформаційна складова	69
<i>Творовський Віктор</i>	Україна в контексті сучасних геополітичних реалій	70
<i>Чугай Оксана</i>	Актуальні проблеми міжнародного ринку інформаційних послуг	72
<i>Борецька Ангеліна</i>	До питання про визначення глобального інформаційного простору	74
<i>Нагорняк Іван</i>	Глобальні комунікаційні мережі та їх вплив на політичні процеси в Україні	76
<i>Гривіцький Вадим</i>	Стан та перспективи реформування сектору безпеки і оборони України у нових політичних реаліях	77

<i>Антикало Назар</i>	Особливості політичних систем країн Латинської Америки	79
<i>Климчук Тетяна</i>	Особливе партнерство НАТО з Україною	81
<i>Ліннік Юрій</i>	Причини тероризму в сучасній Росії	82
<i>Бондарук Ганна</i>	Тероризм у Північній Ірландії як метод політичної боротьби	84
<i>Логвинюк Мар'яна</i>	Соціально-політична доктрина католицизму	86
<i>Гольберт Юлія</i>	Еволюція європейської соціал-демократичної ідеології у післявоєнний період	88
<i>Дзерун Сергій</i>	Глобалізація та релігія: сучасні погляди на розвиток цивілізації	90
<i>Костюк Тетяна</i>	Радянсько-німецький пакт про ненапад	92
<i>Левчук Ірина</i>	Модернізація Росії як побудова нової держави	93
<i>Леончик Світлана</i>	Модернізація Росії: ретроспективний погляд	95
<i>Кузьмицька Ольга</i>	Європейський суд з прав людини: динаміка звернень українських громадян	97
<i>Поліщук Ірина</i>	Теорія справедливої війни	99
<i>Федорчук Сергій</i>	Українські контингенти в миротворчих операціях ООН	100
СЕКЦІЯ 3.		
Проблеми і перспективи політичної модернізації в Україні		
<i>Валух Людмила</i>	Влада як основа життєдіяльності соціуму	102
<i>Хаврук Ігор</i>	Референдум як демократичний інститут	103
<i>Кобута Лариса</i>	Парадокси української багатопартійності: партії-невидимки	105
<i>Березовська-Чміль Олена</i>	Стратегічні напрями формування державної соціальної політики	107
<i>Мельник Роман</i>	Кадрова політика на початку 1990-х років в Росії в контексті становлення інституту президентства	109
<i>Мислюк Юлія</i>	Синергетично-ціннісні основи іміджу політичного лідера	111
<i>Тижбіряк Дар'я</i>	Місце політичної реклами у процесі маніпулювання	112
<i>Гаврилюк Світлана</i>	Особливості змішаної виборчої системи України та об'єднаної Німеччини	114
<i>Жуковська Аліса</i>	Громадянське суспільство як фактор функціонування інституту парламентаризму	116
<i>Петренко Марія</i>	Політичні партії в умовах сучасної виборчої системи України	118
<i>Українець Віктор</i>	Етапи поширення ісламського екстремізму в Україні	119
<i>Шарлай Віталій</i>	Специфіка розвитку інститутів громадянського суспільства в регіоні Центрально-Східної Європи	121
<i>Шкуро Антон</i>	Теоретичні аспекти політичних рішень	122

<i>Абрамчук Наталія</i>	Інституційно-правові аспекти регіональної політики Івано-Франківської області	124
<i>Тодоріко Аліна</i>	Сутність політичної довіри у трансформаційних процесах	126
<i>Кравчук Інна</i>	Екологічна безпека як складова національної безпеки	127
<i>Кузьменко Віталій</i>	Інформаційна безпека як складова національної безпеки держави	129
<i>Сірецький Іван</i>	Політична система Франції	132
<i>Паляниця Альона</i>	Підходи до визначення сутності політики	134
<i>Бендюк Олеся</i>	Вплив ЗМІ на формування політичного вибору громадян	135
<i>Пікула Микола</i>	Закон України „Про доступ до публічної інформації”: презентація влади в Інтернеті	137
<i>Наумчук Артур</i>	Ефективність органів місцевого самоврядування в Україні (на прикладі м. Острого)	139
<i>Архипенко Аліна</i>	Політико-правовий статус Кабінету Міністрів України в системі поділу влади: порівняльний аналіз за редакціями Конституції України 1996 і 2004 рр.	141
<i>Хомич Петро</i>	Переваги та недоліки змішаної виборчої системи на виборах до органів місцевого самоврядування в Україні	142
<i>Майко Тетяна</i>	Взаємодія органів місцевого самоврядування з місцевими представництвами виконавчої влади в Польській республіці	144
<i>Байрак Сергій</i>	Теоретико-методологічний аналіз дослідження політичної соціалізації	146
<i>Мадерук Христина</i>	Проблема державного регулювання церковно-суспільних відносин	148
<i>Кондратюк Марія</i>	Військова доктрина України	150
<i>Сверба Людмила</i>	Особливості сучасної політичної реклами	151
<i>Макарук Надія</i>	Досвід Польщі у розбудові демократичної системи місцевого самоврядування в Україні	152
<i>Ралець Андрій</i>	Права жінок та юридичні гарантії їх захисту в Україні	154
<i>Єрмейчук Іванна</i>	Електронне врядування в Україні	155
<i>Шимко Ольга</i>	Парламентаризм як об'єкт електоральних комунікацій	157
<i>Клімчук Тетяна</i>	Діяльність органів внутрішніх справ у реалізації державної етнонаціональної політики	159
<i>Горбатюк Катерина</i>	Політика в морально-етичному вимірі	161
<i>Кондратюк Марія</i>	Закон про вибори – 2012 в Україні: три суперечливі новації.	163
<i>Кирильчук Микола</i>	Трансформації інституту президентства на пострадянському просторі: український та білоруський варіанти	165
<i>Шандалюк Тетяна</i>		

доведеться ВО «Батьківщина» йти на вибори як самостійній політичній силі, так ще й на своїй, по суті, електоральній території, конкурувати з «Фронтом змін» Арсенія Яценюка та «Свободою» Олега Тягнибока. Але ситуація ускладнилася не лише для БЮТ, якій дослідники Центру Разумкова прогноують 17 % депутатських крісел.

Враховуючи вищесказане, наймовірніше у Верховну Раду пройдуть Партія регіонів, ВО «Батьківщина». «Батьківщина» скоріше за все отримає «золоту акцію», і якщо їм вдасться утворити коаліцію з депутатами-мажоритарниками, у парламенті створиться солідна противага чинній більшості. Після скасування блоків, Народна партія України (Блок Литвина), НУ-НС не мають шансів пройти до парламенту нового скликання по партійним спискам, а лише за рахунок мажоритарних округів. Мають доволі непогані шанси потрапити до Верховної Ради нові політичні сили - «Удар» В. Кличка, «Фронт змін» А. Яценюка та ВО «Свобода». Щодо «Сильної України», то ця політична сила не буде виконувати роль технічної партії «регіоналів», і ще напередодні виборів приєднається до Партії регіонів.

Шандалюк Тетяна Валеріївна
(студентка 3 курсу РДГУ спеціальності „Політологія”,
наук. керівник – доц. Черній А.Л.)

ТРАНСФОРМАЦІЇ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТСТВА НА ПОСТРАДЯНСЬКОМУ ПРОСТОРИ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА БІЛОРУСЬКИЙ ВАРІАНТИ

Успішна трансформація політичних режимів на пострадянському просторі, процес демократизації та модернізації значною мірою залежать не лише від форми державного правління, але й від особистісних якостей політичних лідерів, керівників держав, їх здатності належним чином взаємодіяти з іншими органами державної влади. Звернення до ідеї застосування посади президента в СРСР, перш за все, було обумовлено кризою радянського федералізму.

Після розпаду СРСР у всіх колишніх його республіках, за винятком Білорусі, до 1994 року, було запроваджено посаду президента. Для переважної більшості країн протягом першого десятиліття їх існування була притаманна президентсько-парламентська форма правління. Лише в Латвії та Естонії було проголошено парламентську, а в Литві парламентсько-президентську модель влади. Однак, незважаючи на це, становлення таких систем правління супроводжувалося боротьбою між виконавчою, на чолі з президентом, і законодавчою гілками влади за розширення своїх конституційних повноважень. У більшості випадків перемога діставалася президентам. Її проявом було прийняття нових конституцій або нових їх редакцій, в яких повноваження президентів значно розширювалися. Так виникали президентські за формою правління держави. На думку деяких політологів, ці країни можна віднести до авторитарних політичних режимів. Першими на початку 1990-х років цього домоглися лідери центральноазіатських держав – Карімов (Узбекистан) і Ніязов (Туркменістан). У Росії це сталося в жовтні 1993 року, коли Єльцин розпустив парламент, який намагався позбавити його влади. Президент Казахстану Назарбаєв встановив авторитарний режим в 1995 року, а білоруський лідер Лукашенко – у 1996 році. На середину і другу

половину 1990-х років припадає формування аналогічних режимів в Азербайджані, Грузії та Вірменії.

Однак, на початку XXI століття в окремих країнах пострадянського простору спостерігається зворотна тенденція – трансформація змішаної системи правління в режим парламентської демократії чи парламентсько-президентської республіки, де законодавчий орган стає вищим державним органом влади чи встановлюється баланс повноважень між парламентом і главою держави.

Проблема трансформації політичної системи України протягом останніх років стала актуальною для суспільства в цілому та органів влади, політичних інститутів зокрема. Необхідним стало удосконалення відносин між гілками влади у напрямі підвищення їх ефективності. Цей процес має більш глибокі наслідки, які вплинуть на відносини між гілками влади, принципи функціонування основних політичних інститутів та продемонструють, наскільки спроможна Україна як держава діяти за демократичними правилами і відповідати європейським стандартам конституційного права.

Згідно з поверненням України до Конституції 1996 року, відбуваються зміни, зокрема Президент став головним вектором напрямку дій виконавчої влади, за таких умов всі кадрові призначення та будь-які дії уряду автоматично підпадають під сферу впливу голови держави. Крім цього президент може скеровувати діяльність уряду не лише указами, а й розпорядженнями. В той же час, якщо раніше президент мав право лише на тимчасове припинення актів Кабінету Міністрів, то на даний час, голова держави має право скасовувати будь-які його акти. При цьому президент не повинен вказувати підстави, на яких він скасовує акти уряду. Крім того у президента з'явилося право ініціювати низку рішень, які вимагатимуть подальшого погодження з виконавчою владою. Зокрема, президента має право: призначати та звільняти голову Фонду державного майна; призначати та звільняти голову Антимонопольного комітету; утворювати, ліквідувати та реорганізувати будь-які органи центральної виконавчої влади; за згодою парламенту Президент отримав право призначати та звільняти голову Держкомітету телебачення та радіомовлення України.

Головні зміни у взаємовідносинах голови держави та парламенту стосуються повноважень Президента розпускати Верховну раду. Зокрема, у президента може бути лише одна підстава для ухвалення рішення про розпуск парламенту - неможливість розпочати пленарні засідання протягом 30 днів однієї чергової сесії. В той же час сама процедура та умови розпуску Ради значно спростилися. Голові державі в разі розпуску парламенту вже не потрібно буде проводити попередні консультації з головою Верховної ради, його заступниками та головами парламентських фракцій. До того ж втратила чинності норма про заборону розпуску Ради в останні шість місяців її повноважень.

Силовий блок та правоохоронні органи знаходяться в повному підпорядкуванні адміністрації Президента. Єдине, що буде нагадувати про попередню Конституцію - це необхідність погодження з парламентом кандидатури Генерального прокурора.

Щодо іншого, то згідно зі Конституцією 1996 року, Віктор Янукович має право без будь-якого погодження: звільняти з посади Генерального прокурора, а також призначати або звільняти голову Служби безпеки. Якщо детальніший погляд на трансформацію інституту президентства в Білорусі, то стає очевидним що вона проходила за зовсім іншим «сценарієм».

Перші вибори президента Білорусії відбулися 10 липня 1994 року, в них брали участь 6 кандидатів. У другому турі з результатом близько 80 % переміг Олександр Лукашенко. 24 листопада 1996 в Білорусії був проведений референдум, на який були винесені поправки, що розширюють повноваження виконавчої влади і президента, і деякі інші питання. За прийняття поправок висловилося 70,45 % виборців. 9 вересня 2001 відбулися чергові вибори президента, переможцем в яких знов став Лукашенко, набравши 75,62 % голосів. 17 жовтня 2004 був проведений референдум про внесення поправок в Конституцію, що знімають обмеження на кількість президентських термінів. 77,3 % виборців підтримало ці зміни. Слід зазначити, що зміни до закону «Про президента Республіки Білорусь», що виключають обмеження в два терміни, були схвалені Радою республіки лише 5 жовтня 2006.

Перш за все, проблема політичного устрою Білорусії полягає в тому, що майже вся вертикаль влади республіки Білорусія формується саме президентом. Таким чином, внутрішня й зовнішня політика формується в залежності від поглядів та переконань президента республіки. Проблема внутрішнього управління республіки Білорусь полягає і в тому, що всі силові структури також формуються в залежності від інтересів президента, це створює передумови придушення демократії. Свідченням цього є ситуація на виборах президента Білорусії, коли мітинги після виборів президента були суворо розігнані силовими структурами.

Друга проблема полягає в тому, що президент Білорусії на сьогоднішній день знаходиться при владі третій строк поспіль, що створює передумови захоплення влади та перебування на пості президента надалі.

По-третє, недосконалість політичного устрою Білорусії полягає в процедурі обмеження влади президента в республіці. Президент Республіки Білорусь може бути достроково звільнений з посади при стійкій нездатності за станом здоров'я, у зв'язку з здійсненням державної зради або іншого тяжкого злочину. Таке рішення вважається прийнятним, якщо за нього проголосувала більшість від повного складу Палати представників по пропозиції не менше однієї третини її депутатів та не менше двох третин від повного складу Ради Республіки. Процедура імпічменту не передбачена в Конституції, таким чином майже не можливо обмежити владу президента в країні демократичними механізмами.

Отже, практика президентської влади в країнах пострадянського простору показує, що у порівнянні з усіма іншими вищими посадовими особами, президент має особливий статус. Його прерогативи дозволяють відігравати провідну роль у суспільно-політичному житті.

Сьогодні особливої актуальності набуває питання довіри громадян до політичних інститутів, особливо в тих країнах, які здійснюють політичну модернізацію, і, у першу чергу, це стосується інституту президентства.

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ

Матеріали III міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів

11 листопада 2011 р.

Підписано до друку 30.11.2011 р. Формат 60x84.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 12,85. Замовлення № 112/1. Наклад 300.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
ПП Самборський І.О.
33028, м. Рівне, вул. Толстого, 3, тел. (0362) 22-41-20

А 43

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ.
Матеріали III міжвузівської науково-практичної конференції
молодих політологів. 11 листопада 2011 р. – Рівне: РДГУ, 2012. –
167 с.

УДК 32
ББК 66

© Рівненський державний
гуманітарний університет, 2011

Перші вибори президента Білорусії відбулися 10 липня 1994 року, в них брали участь 6 кандидатів. У другому турі з результатом близько 80 % переміг Олександр Лукашенко. 24 листопада 1996 в Білорусії був проведений референдум, на який були винесені поправки, що розширюють повноваження виконавчої влади і президента, і деякі інші питання. За прийняття поправок висловилося 70,45 % виборців. 9 вересня 2001 відбулися чергові вибори президента, переможцем в яких знов став Лукашенко, набравши 75,62 % голосів. 17 жовтня 2004 був проведений референдум про внесення поправок в Конституцію, що знімають обмеження на кількість президентських термінів. 77,3 % виборців підтримало ці зміни. Слід зазначити, що зміни до закону «Про президента Республіки Білорусь», що виключають обмеження в два терміни, були схвалені Радою республіки лише 5 жовтня 2006.

Перш за все, проблема політичного устрою Білорусії полягає в тому, що майже вся вертикаль влади республіки Білорусія формується саме президентом. Таким чином, внутрішня й зовнішня політика формується в залежності від поглядів та переконань президента республіки. Проблема внутрішнього управління республіки Білорусь полягає і в тому, що всі силові структури також формуються в залежності від інтересів президента, це створює передумови придушення демократії. Свідченням цього є ситуація на виборах президента Білорусії, коли мітинги після виборів президента були суворо розігнані силовими структурами.

Друга проблема полягає в тому, що президент Білорусії на сьогоднішній день знаходиться при владі третій строк поспіль, що створює передумови захоплення влади та перебування на пості президента надалі.

По-третє, недосконалість політичного устрою Білорусії полягає в процедурі обмеження влади президента в республіці. Президент Республіки Білорусь може бути достроково звільнений з посади при стійкій нездатності за станом здоров'я, у зв'язку з здійсненням державної зради або іншого тяжкого злочину. Таке рішення вважається прийнятним, якщо за нього проголосувала більшість від повного складу Палати представників по пропозиції не менше однієї третини її депутатів та не менше двох третин від повного складу Ради Республіки. Процедура імпічменту не передбачена в Конституції, таким чином майже не можливо обмежити владу президента в країні демократичними механізмами.

Отже, практика президентської влади в країнах пострадянського простору показує, що у порівнянні з усіма іншими вищими посадовими особами, президент має особливий статус. Його прерогативи дозволяють відігравати провідну роль у суспільно-політичному житті.

Сьогодні особливої актуальності набуває питання довіри громадян до політичних інститутів, особливо в тих країнах, які здійснюють політичну модернізацію, і, у першу чергу, це стосується інституту президентства.

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ

**Матеріали III міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

11 листопада 2011 р.

Підписано до друку 30.11.2011 р. Формат 60x84.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 12,85. Замовлення № 112/1. Наклад 300.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
ПП Самборський І.О.
33028, м. Рівне, вул. Толстого, 3, тел. (0362) 22-41-20

A 43

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ.
Матеріали III міжвузівської науково-практичної конференції
молодих політологів. 11 листопада 2011 р. – Рівне: РДГУ, 2012. –
167 с.

УДК 32
ББК 66

© Рівненський державний
гуманітарний університет, 2011